

Το λιμάνι είναι ένας ιδιαίτερα σύνθετος οργανισμός στον οποίο αναπτύσσονται διάφορες δραστηριότητες που αφορούν τέσσερις άξονες: πλοία , φορτία , χερσαία μέσα μεταφοράς και επιβάτες. Για τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στα λιμάνια οι χρήστες πληρώνουν στο λιμάνι λιμενικά τέλη. Στην παρούσα διπλωματική εργασία καταγράφονται και αναλύονται τα λιμενικά τέλη που επιβάλλουν οι Οργανισμοί Λιμένων Ελλάδος, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να ρυθμίζουν την τιμολογιακή τους πολιτική.

Ο λιμένας ως κέντρο παροχής υπηρεσιών συνεργάζεται με δύο πλευρές, το πλοίο(ναυτιλιακή εταιρία),παρέχοντας υπηρεσίες όπως η πλοήγηση, ρυμούλκηση κ.α, και το φορτίο για τη χρήση των φυσικών και υλικών υποδομών του λιμανιού. Κάθε πλευρά απαιτείται να πληρώσει το αντίστοιχο αντίτιμο, καθώς χρησιμοποιεί υποδομές και υπηρεσίες τις οποίες παρέχει η λιμενική αρχή ή οι διάφορες ιδιωτικές εταιρίες. Έτσι το τιμολόγιο που χρεώνει ο λιμένας μπορεί να ανήκει σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες όπως: χρεώσεις επί του πλοίου, χρεώσεις επί του φορτίου και χρεώσεις που αφορούν τους επιβάτες.

Αρχικά, παρουσιάζεται το υφιστάμενο λιμενικό σύστημα, όπως αυτό προέκυψε μέσα από τροποποιήσεις νόμων και πολιτικών που εφαρμόστηκαν στη χώρα μας, με γνώμονα πάντα την οικονομική ανάπτυξη και την αναβάθμιση της τοπικής κοινωνίας. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας μια ανασκόπηση της σχετικής διεθνούς βιβλιογραφίας πραγματοποιείται ανάλυση των λιμενικών τελών και της τιμολογιακής πολιτικής που εφαρμόζεται στους λιμένες. Απαριθμούνται οι λιμενικές υπηρεσίες και γίνεται αναφορά στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 352/2017, ο οποίος πέραν του ότι είναι δεσμευτικός, ισχύει για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και αποτελεί το νομικό πλαίσιο για τη παροχή λιμενικών υπηρεσιών, ώστε να επιτευχθεί χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων.

Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση των Οργανισμών Λιμένων Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ηγουμενίτσας, Ηρακλείου, Βόλου, Κέρκυρας, Καβάλας, Αλεξανδρούπολης, Ελευσίνας, Ραφήνας, Λαυρίου και Νήσου Ευβοίας, τα φορτία, οι επιβάτες που διακινήθηκαν μέσω αυτών και το εγκεκριμένο τιμολόγιο που εφαρμόζουν για την παροχή των υπηρεσιών που παρέχουν. Σε πίνακες παρουσιάζονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες του κάθε Οργανισμού Λιμένα και οι χρεώσεις που επιβάλλονται. Μέσω της μελέτης της τιμολογιακής πολιτικής κάθε λιμένα γίνεται σύγκριση μεταξύ των ανωτέρω λιμενικών υπηρεσιών των οργανισμών, ως προς την τιμή χρέωσης για τις εργασίες φορτοεκφόρτωσης συσκευασμένων φορτίων, εμπορευματοκιβωτίων και εμπορευματοκιβωτίων οχηματαγωγών πλοίων (με κίνηση roll-on/roll-off), την προσωρινή αποθήκευση γενικών εμπορευμάτων, την διέλευση τροχοφόρων μέσω της προκυμαίας και των δικαιωμάτων ελλιμενισμού . Τέλος, γίνεται σύγκριση των λιμενικών χρεώσεων μεταξύ Ελληνικών και Ευρωπαϊκών λιμένων ως προς τη διακίνηση υγρών και στερεών χύδην φορτίων, την διακίνηση Ε/Κ, εργασίες φορτοεκφόρτωσης και την κυκλοφορία Ro-Ro.

Συμπερασματικά μέσω της σύγκρισης τιμολογιακής πολιτικής που πραγματοποιήθηκε μεταξύ κοινών παρεχόμενων υπηρεσιών των οργανισμών λιμένων, παρατηρείται ότι οι Οργανισμοί Λιμένων Πειραιώς και Θεσσαλονίκης δέχονται τις μεγαλύτερες αμοιβές. Όσον αφορά την σύγκριση με τους λιμένες της Ευρώπης διαπιστώθηκε πως τα λιμενικά τέλη στην Ελλάδα είναι μεταξύ των χαμηλότερων στις χώρες της Μεσογείου. Τέλος η τιμολογιακή πολιτική και το εύρος των τελών καθορίζονται από εξωγενείς με τον λιμένα παράγοντες πέραν του κόστους των υπηρεσιών που προσφέρει. Τέτοιοι παράγοντες είναι ο ανταγωνισμός κοντινών λιμανιών είτε νέοι κανονισμοί και νόμοι. Ο ανταγωνισμός με τα προσκείμενα λιμάνια και οι εναλλακτικοί τρόποι διακίνησης των εμπορευμάτων είναι οι παράγοντες που καθορίζουν τα τιμολόγια.

Λέξεις κλειδιά: Λιμάνι, Λιμενικά Τέλη, Οργανισμός Λιμένος